

Vorbereiding post 5

Iedere vogel zijn eigen plekje

Groep 4-5-6-7-8

Welkom bij IVN Valkenswaard-Waalre

Dit is de digitale voorbereiding op post 5:

ledere vogel zijn eigen plekje, voor groep 4 t/m 8.

Inhoud:

- Algemeen
- Verhaal
- Spel
- Werkbladen
- Opruimen

Algemeen

- Zet een tafel en stoelen voor de kinderen en jezelf klaar bij de post.
- Zet voordat het eerste groepje begint, de fotolijstjes met vogels op de juiste plek op de uitstalplank onder het linkerbord.

- In het werkboek dat op de post ligt vind je achter het tabblad 'Groep 4-5-6-7-8' op papier alle informatie over deze post.
- Neem voor het verhaal niet meer dan 10 minuten en de rest van de tijd voor het spel.
- Het werkblad kan op school worden gemaakt, dit hoeft niet op de post.

VOGELS IN VOGELVLUCHT
WERKBOEK POST 5
IEDERE VOGEL ZIJN EIGEN PLEKJE

IVN INSTITUUT VOOR NATUURE DUCATIE EN DUURZAAMHEID
AFDELING VALKENSWAARD-WAALRE

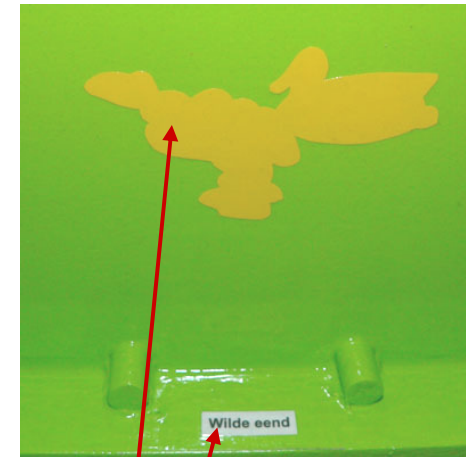
Verhaal

Op de post willen we de kinderen het volgende duidelijk maken:

- Niet elke vogel komt overal voor, vogels hebben voorkeur voor een bepaalde leefplek.
- Zo'n plek noem je de biotoop van de vogel.
- Als voorbeelden zijn er vogels van water, bos, akkers/weilanden en tuin.

Linker + rechterbord

Zet de fotolijstjes met vogels op de uitstalplank onder het linkerbord, ieder op de juiste plek (kijk naar het gele silhouet op de uitstalplank).

Waar de lijstjes op de plank horen te staan, staat bij ieder silhouet de naam van de vogel.

Silhouet
Vogelnaam

Kijk met de kinderen eerst naar de schildering op het linkerbord. Wat is hier te zien?

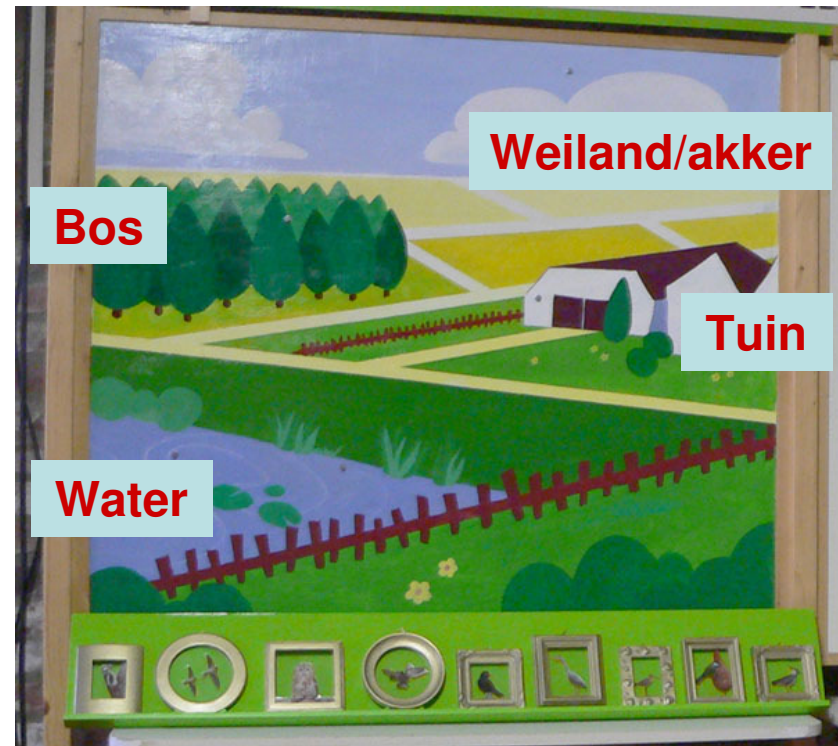
Een huis met tuin, weilanden, bos, water.

Kunnen hier ook vogels leven? Natuurlijk.

Maar niet alle vogels vind je op alle plaatsen. Alle vogels in de fotolijstjes hebben hun eigen favoriete plekje in het landschap op het bord. Dit noem je de biotoop.

Samen met de kinderen ga je daarnaar op zoek. Werk de biotopen af in de volgorde water – bos – weiland – tuin.

Zoek bij elke biotoop naar de 2 (of 3) vogels die er thuis horen.

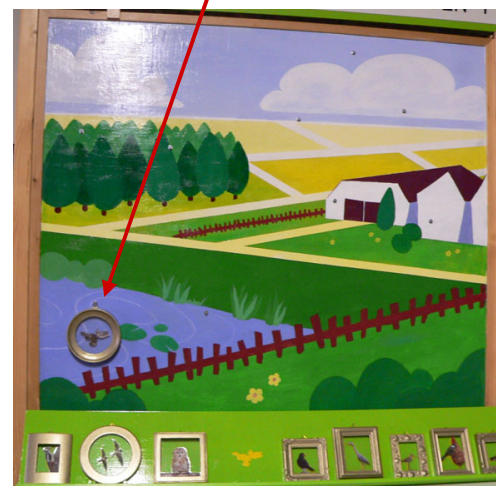
De lijstjes worden op het bord in het goede landschap gehangen.
De precieze plaats van de lijstjes in de juiste biotoop is niet belangrijk.

Hang de lijstjes s.v.p. zelf op!

Water

In water is veel eetbaars te vinden en dat trekt dieren aan. Maar het leven in of aan het water vraagt van een vogel wel heel andere dingen dan leven op het land.

Welke vogel zie je altijd in de buurt van water?
De **wilde eend** natuurlijk. Speciaal vanwege het water heeft hij zwemvliezen en veren die een mooi waterdicht pak geven. Hij eet onder andere waterplanten en maakt zijn nest aan de waterkant.

Ook de **blauwe reiger** is vaak in de buurt van water te vinden. Hij vangt daar bijvoorbeeld visjes en kikkers. Zijn lange poten zijn handig om door het water te waden. Zijn nest heeft hij ergens anders, samen met andere reigers in een groep bomen.

Meer informatie

Nadat de lijstjes met de watervogels opgehangen zijn, kijk je met de kinderen naar de informatie over watervogels op het rechterbord.

 <p>wilde eend</p>	 <p>blauwe reiger</p>	 <p>fuut</p>
<p>In en aan het water Water zit vaak vol met planten en dieren, dus er is voedsel genoeg te vinden. Sommige vogels vinden hun eten in het water en maken hun nest daar in de buurt. Het zijn meestal goede zwemmers, zoals wilde eend en fuut. Andere vogels komen alleen voor hun voedsel naar het water maar ze nestelen daar niet, zoals de blauwe reiger.</p>		

Bos

In het bos kun je goed verstoppertje spelen, en dat weten veel vogels ook. Vogels die graag in het bos wonen houden er niet van om gezien te worden.

De **bosuil** kennen de kinderen waarschijnlijk alleen van plaatjes. Hij jaagt 's nachts, vooral op muizen. Voor zijn nest heeft hij graag een grote holle boom.

De **grote bonte specht** pikt de zaden uit dennenappels, en diertjes uit de schors van bomen. Hij kan prachtig roffelen op bomen. Met zijn snavel kan hij zelf een holte voor een nest uithakken in een boom.

Meer informatie

Nadat de lijstjes met de bosvogels opgehangen zijn, ga je naar de informatie over bosvogels op het rechterbord.

Weiland

Je kunt ver kijken over weilanden en akkers. Alles wat er in de omgeving gebeurt kun je goed volgen. Sommige vogels houden dáárvan, en juist niet van het beschutte bos (“achter iedere boom kan een boef zitten!”).

De **kievit** kan in de grond van de bemeste akkers en weilanden gemakkelijk allerlei larven van insecten vinden. Voor zijn nest doet hij niet moeilijk: gewoon een kuiltje in het zand. De jongen kunnen meteen als ze uit het ei komen al lopen. De **boerenzwaluw** vliegt eindeloos boven het land met zijn bek open. De insecten kunnen zo naar binnen vliegen. Niet ver van de akkers ligt vaak een boerderij. In een schuur maakt de boerenzwaluw graag zijn nest.

De **grutto** zoekt met zijn lange snavel in de grond naar slakken, wormen en insecten. Ook eet hij wel zaden van het land. Grutto's leven in iets nattere gebieden dan de kievit. Het nest ligt een beetje verscholen tussen lang gras.

Meer informatie

Nadat de lijstjes met de weidevogels opgehangen zijn, ga je naar de informatie over weidevogels op het rechterbord.

Tuin

In een grote tuin is van allerlei andere biotopen (water, bos, wei) wel iets terug te vinden en dus kunnen in zo'n tuin veel vogelsoorten voorkomen. Maar typisch van elke tuin is, dat mensen altijd dicht in de buurt zijn. Tuinvogels moeten tegen een beetje gezelschap kunnen en niet te schuw zijn.

De **koolmees** is heel bekend. Als in de winter vetbollen of pindasnoeren in de tuin hangen, is de koolmees er als de kippen bij.

Door een nestkastje op te hangen kun je ook goed volgen hoe het er in een koolmezengezin toegaat.

De **merel** is dol op fruit. Een beurse appel vindt hij heerlijk, en van vruchten in de tuin (zoals bessen) kan hij niet afblijven. Zijn nest maakt hij graag in een dichte struik of heg.

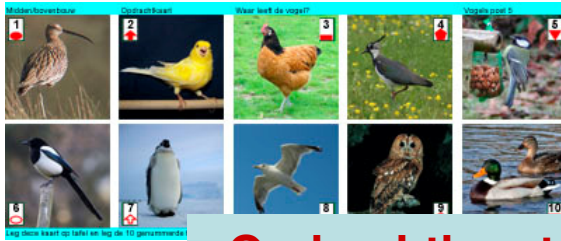
Meer informatie

Nadat de lijstjes met de tuinvogels opgehangen zijn, ga je naar de informatie over tuinvogels op het rechterbord.

In de tuin
Een vogel die niet zo schuw is kan flink van de tuinen in dorp en stad profiteren. Voedsel is goed te vinden – zelfs in de winter – en mensen zorgen ook nog voor nestkastjes, vetbollen en broodkruimels. Koolmees, huismus en merel komen veel in tuinen voor.

Zet na het verhaal de fotolijstjes weer terug op de uitstalplank.

Opdrachtkaart

in huis	zuidpool	heide	water	tuin
boerderij	weiland	zee	straat	bos

Antwoordkaart

Spel

Voor alle groepen wordt het LOCO-spel gebruikt.

Materiaal in rek dat bedoeld is voor groep 4 t/m 8:

- 6 LOCO-dozen met elk 10 tegels
- opdrachtkaarten voor midden/bovenbouw (gemarkt met gekleurde band):
 - 4x 'Waar leeft de vogel?' (blauw)
 - 4x 'Hoe heet de vogel?' (geel)
 - 4x 'Waar is het nest?' (groen)
 - 4x 'Wat eet de vogel?' (roze)
- bijpassende antwoordkaarten voor midden/bovenbouw, 4 in elke kleur (gemarkt met gekleurde driehoek linksboven)

Vorbereiding

Geef ieder kind een eigen LOCO-doos.

Geef ieder kind ook een willekeurige opdrachtkaart en bijpassende antwoordkaart voor midden/ bovenbouw.

De opdrachtkaart komt op tafel.
Daar legt het kind de tegels uit de LOCO-doos op; tegel 1 op vak 1 enz. De tegels zijn genummerd van 1 t/m 10.

De antwoordkaart komt in de lege LOCO-doos.

Het maakt niet uit met welke opdrachtkaart een kind begint.

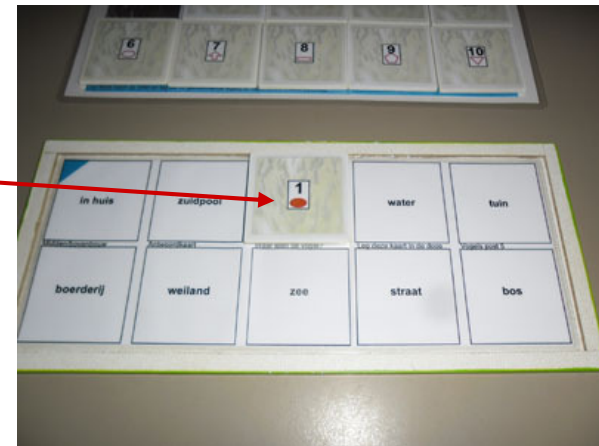
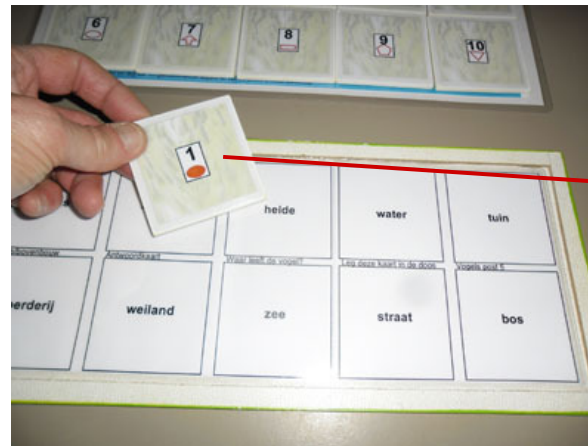
Spelen

De kinderen spelen het LOCO-spel ieder voor zich.

Het kind pakt tegel 1 en kijkt naar de vogel eronder.

Welk antwoord op de antwoordkaart hoort bij deze vogel? Leg de tegel op de goede plaats op de antwoordkaart.

Zo worden alle tegels op de antwoordkaart gelegd.

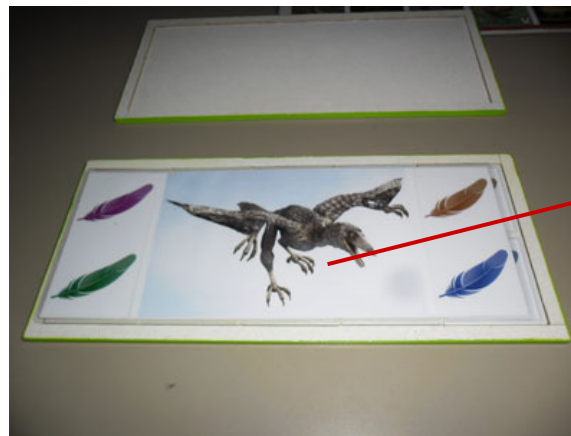

Daarna de deksel op de LOCO-
doos leggen en de doos omkeren
zodat de bodem boven is. Deze
weghalen.

De onderkant van de antwoord-
kaart is zichtbaar. Als alle ant-
woorden goed zijn, is op de achterkanten van de tegels precies
dezelfde afbeelding te zien.

Hierna de andere opdrachten doen. Pak hiervoor de opdracht- en
antwoordkaarten in de overige drie kleuren.

Einde

Bij dit spel is er geen echte winnaar.

Opmerking: op de achterkant van de antwoordkaarten staat de archaeopteryx, de 'oervogel'.

Als alle kinderen alle opdrachten gedaan hebben, worden de antwoordkaarten uit de dozen gehaald.

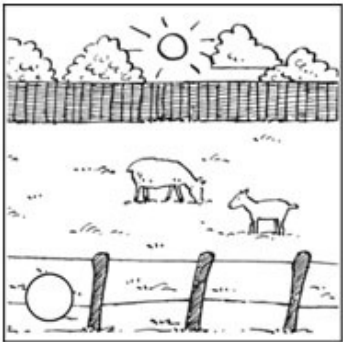

In elke doos de 10 genummerde tegels terugleggen.

Dozen en kaarten terugzetten in het opbergrek.

Werkblad groep (3-)4

Het werkblad voor groep (3-)4 hoeft niet op de post gemaakt te worden. Dit kan ook op school gebeuren.

Wil je het werkblad ter plekke maken, zorg dan voor kleurpotloden op de post.

	5. Iedere vogel zijn eigen plekje	Groep 3-4	
<p>Welke vogels en leefplek horen bij elkaar? Kleur het rondje bij de wei groen. Kleur ook het rondje bij de twee weidevogels groen. Doe hetzelfde maar met een andere kleur voor het water, het bos en de tuin. Bij iedere leefplek horen twee vogels.</p>			
			
			
			
			

Werkblad groep 7-8

Het werkblad voor groep 7-8 hoeft niet op de post gemaakt te worden. Dit kan ook op school gebeuren.

Wil je het werkblad ter plekke maken, zorg dan voor potloden op de post.

	5. Iedere vogel zijn eigen plekje	Groep 7-8	
---	-----------------------------------	--------------	---

Puzzel
Een vogel voelt zich thuis in een biotoop als hij er zijn voedsel kan vinden en een plek om een nest te maken.
Waar voelen goudhaan, meerkoet, roodborst en wulp zich thuis?
Je krijgt negen aanwijzingen om daar achter te komen. Per vogel is één soort voedsel, één nestplaats en één biotoop goed.

Vogel	Voedsel				Nest				Biotoop			
	Insecten	Spinnen	Regenwormen	Waterplanten	Nestkast	Waterkant	Kommelje	Bodem	Bos	Weide	Water	Tuin
Goudhaan												-
Meerkoet												-
Roodborst									-	-	-	+
Wulp												-

Voorbeeld:

- Met zijn rode borst jaagt dit vogeltje in de winter al zijn soortgenoten uit de tuin.
*Een roodborst heeft een rode borst! En hij leeft dus in de tuin.
Je zet een plusje bij 'Tuin' in de regel 'Roodborst'. De roodborst leeft niet in bos, weide of water. Hier komen minnetjes. Goudhaan, meerkoet en wulp leven niet in de tuin.
Daarom komen er minnetjes bij hun namen in de kolom 'Tuin'.*

De andere aanwijzingen:

- De meerkoet is een alleseter, de andere vogels eten alleen kleine diertjes.
- Het goudhaantje maakt zijn nest helemaal zelf, in een boom.
- Een lange snavel is makkelijk om in de bodem naar regenwormen te zoeken.
- Het kleinste vogeltje voelt zich thuis in sparrenbos.
- In weilanden zitten veel regenwormen.
- De meerkoet maakt zijn nest dicht bij zijn voedsel.
- Tussen de naalden van een spar zitten vaak insecten.
- Een wulp maakt weinig werk van zijn nest, de eieren liggen gewoon in het zand.

Goudhaan Roodborst Meerkoet Wulp

Opruimen

Na de laatste groep de fotolijstjes op de juiste plek op de uitstalplank zetten, het spel opruimen, en tafel/stoelen rechtzetten.

De materialen gaan door veel handen. We nemen aan dat iedereen hiermee voorzichtig is, maar toch kan er iets kapot gaan of kwijt raken. Meld dit s.v.p. meteen bij degene die vanuit de organisatie de ochtend/middag begeleidt, of bij de leerkracht.

Bedankt voor je medewerking en veel succes en plezier met het bezoek aan *Vogels in vogelvlucht*.